

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA — POLITICA

APARE ODATĂ PE SĂPTAMĂNĂ

Sub conducerea D-lui SILIU RĂDULESCU Consilier la Curtea de Apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
15, STR. JULES MICHELET, 15

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR
1 Nov. 1893 — 17 Aug. 1931

Emanoil Brăneanu. — *Studiu Critic Juridico-Sociologic asupra constructivismului legislativ.*

Jurisprudența română. — *Inalta Curte de Casație S. II.* Impozit. — Percepere. — Urmărire mobilă. Căi de atac. Administratori financiari. — Competință (Percepția Sămniclăul Mare cu Prima Casă de Păstrare).

Curtea de Apel din București S. IV. — Jocuri de noroc. — Interzicerea lor. — Legea din 8 Aprilie 1936. — (George Litman cu Ministerul Public).

Tribunalul Ilfov S. Notariat. — Succesiune. — Legatar universal. — Plata datorilor testatorului. — (Reghina Aronovici cu Ida Aronovici).

Bibliografie.

STUDIUL CRITIC JURIDICO-SOCIOLOGIC

ASUPRA

CONSTRUCTIVISMULUI LEGISLATIV

Urmărindu-se satisfacerea unei imperioase și necesare cerințe de natură să asigure echilibrul juridic și etnic al Statului, s'a desăvârșit în fapt ideia frământată în decursul anilor cari au urmat războiul mondial, prin apariția primei concretizări: noul cod penal, care stabilește un moment însemnat în opera de constructivism legislativ. Texte noi sunt menite să îndiguiască curentul atât de zbuciumat al vieții actuale, îndreptându-l către un viitor mai demn. Cel puțin și această preocupare poate fi considerată că a constituit un punct de bază la întocmirea planurilor de activitate desfășurată, rămânând ca numai aplicarea în timp a dispozițiilor statornicite să poată face verificarea categorică a instituțiilor de drept create.

Ceeace, în linii generale, poate constitui un studiu critic asupra acestei prime lucrări, desigur că, — introducând bine înțeles în discuțiune caracterul specific al realizărilor viitoare — va putea constitui o încercare și asupra textelor cari vor fixa legislația succesoare.

În istorie, epocile sunt mult mai ușor stabilite prin succesiunea ideilor și instituțiilor, decât prin aceia a anilor, iar cât privește apariția legilor, se arată că ele își au origina în obiceiuri, după cum cu tot atâtea perfectă dreptate se dovedește că obiceiurile sunt rezultatul dispozițiilor legale.

O înlănțuire logică, rezultanta desfășurării organice a societății.

Principiul coborât până la nivelul exemplificării se

explică automat prin dreptul antic, care nu este opera unui legislator; din contră, el s'a impus legislatorului.

Dreptul antic luând naștere din convenționalismul exercitărei aceluiași cult, cum și din conviețuirea familiară, a izvorit spontan, fiind format din complexitatea vechilor principii cari îl constituiau, decurgând din credințe religioase, universal admise în primele timpuri, de acele popoare cari exercitau empiricul asupra inteligenței și voinței.

Dar desvoltarea a urmat.

Desăvârșirea firească a fenomenului s'a produs prin intervențiunea legiuitorului care a apărut la un moment dat, și care transformând obiceiurile în norme imperative, a interzis acelea contrarii echității și moralei — acelor timpuri și locuri — lăsând liber curs acelor găsite necesare echilibrării și bunului mers al mecanismului social.

Prin aceasta s'a ajuns ulterior, pe o cale piezișă, implicit și la transformarea normelor juridice, în obiceiuri consacrate, corespunzătoare în raport de timp și spațiu, desvoltării unei organizări sociale, verificându-se în acest mod stabilitatea principiului: „legile declină și cad prin excesul sau prin abandonul principiului lor”. — Societatea procedând în desvoltarea sa prin luarea modelelor din natură, s'a organizat prin specializarea organelor sale, astfel încât fiecare să-i corespundă funcțiunea sa bine precizată — Statul constituind forța organizată și colectivă pusă în serviciul „dreptului”, având o putere de a pedepsi chiar și dreptul putere în fapt nelimitată, însă el exercitând puterea în condițiuni pe cari el însuși și le-a stabilit dinainte prin legislația sa. — Pentru care cauză, și în cari limite se exercită însă intervențiunea puterii? Această întrebare conduce la distingerea sferei morale de aceia a dreptului, două elemente astăzi independente, fiind necontestat că morala, care este imbinarea regulilor menite să fie îndreptarul activității omenești, determinând ceeace este permis, comandat, sau interzis, cuprinde — fără îndoială — „dreptul”, însă sfera sa este mult mai mare ca aceia a dreptului, recunoscut sub titulatura „morală socială”.

Consecința a fost întrezărită de la apariția unui drept penal propriu zis, deosebit de acel canonic, care

în aplicarea pedepselor, a proclamat principiul egalității tuturor oamenilor în fața lui Dumnezeu — baza doctrinei creștine — și care pătrunzând adânc prin influența Bisericii, acest principiu de egalitate înaintea legilor, a fost admis astăzi de toate constituțiunile moderne.

Precizând natura și organizarea societății actuale în momentul apariției noilor texte, se constată o bipartită existență: regalitatea democratică, și democrație regalistă.

Constatarea este necesară în analiza dispozițiilor legale, cunoscând mai ales că, nu este suficient a baza aceste dispozițiuni pe simple intențiuni echitabile și morale, dar este absolut necesar ca normele juridice să conțină adevăruri de o tripartită natură: juridice, sociologice, și politice, — acestea din urmă în sensul restrâns și științific al noțiunii.

În mod obișnuit însă, legile contimporane deși au această construcțiune tripartită, în aparență, totuși în ultimă analiză, conțin un singur element: adevărul politic, de astă dată și în sensul larg al înțelesului cuvântului, element care grație dezvoltării sale considerabile, bine înțeles în paguba celorlalte două, reușește să distrugă aproape în mod complet elementele componente amintite în prim rând: adevărul juridic și adevărul sociolog.

Practica prezentând acest fenomen, anormalul se explică prin împrejurarea că în infrastructura corpului legislativ al epocii noastre, scopul inițial este îndepărtat: nu mai este creațiune menită să întocmească norme juridice devenind un „corp“ care, printr'o serie neîntreruptă de întreruperi, sau interpelări, susține interese imediate de ordin politic.

În această privință, ar trebui, un legislator ideal să fie informat despre toate tendințele și năzuințele concetățenilor săi, și în același timp, deslegat de orice pasiune, indiferent de caracterul ei.

Ar trebui, mai sus afirmam, dar cum obișnuit omul nu acționează decât mânat de pasiune, chiar atunci când crede că nu se lasă influențat de o atare înclinare, este evident că valoarea morală a unui legiuitor, în raport direct cu restul indivizilor, consistă în a încerca să simtă, sau mai bine zis, a simula că simte sentimentele lor. Se reflectă astfel, în același timp, două puncte principale ale discuțiunii; coloritul înclinațiunilor colectivității; posibilitatea încadrării sentimentelor acestei colectivități, în anumite texte prin mijlocirea unui legislator care să fie exponentul fidel al tendințelor manifestate.

Din vechiul principiu enunțat de Montesquieu care susținea că obiceiurile au îndatorirea să îndrepte climatul, iar legilor le revine sarcina să îndrepte, la rândul lor, obiceiurile, este neîndoios că numai partea a doua mai poate avea astăzi viabilitate și valabilitate, căci într'o legislație modernă, obiceiurile supărătoare sau cari ar putea dăuna dezvoltării morale a colectivității urmează să fie înlăturate cu ajutorul dispozițiilor legale. — Măsura în care noile texte legale s'au apropiat de acest principiu, cu suficiență controlat, va fi jalonată în timp prin apli-

carea efectivă a dispozițiilor în cazurile de speță.

Asemenea unui individ, sau instituțiuni, un popor trebuie condus, guvernat, și în special, îndrumat prin dispozițiuni de ordine publică de natură a interesa atât în individual, cât și în totalitate, pe toți acei cari compun colectivitate, și având ca prim scop asigurarea necesarei dezvoltări a acestui organism viu.

A governa însă, este artă și presupune o știință implicit.

Se afirmă cu multă ușurință, uneori, că această noțiune cuprinde în sfera sa actuală componente cu totul noi și distinct deosebite de înțelegerea acestei arte-științe, de vremurile trecute, — astfel încât experiența adunată pe tărâmul sociologiei istorice nu ar mai putea pildui necesitățile prezentului.

În polida tuturor demonstrațiunilor paradoxale, este suficient ca argument hotărâtor o mică incursiune în domeniul antichității, care prin formulele lapidare, dar totuși atât de cuprinzătoare, nu desvâlue concepțiunile primelor organizări.

Înlăturând politicul, infrastructura sociologică a acestor timpuri cunoaște la vechii Greci programele — bază, indicate de către cei șapte înțelepți ai săi, cu remarca, foarte însemnată de altfel, că toate părerile erau admise — în principiu — ca perfect îndreptățite.

Neurmărind vre-o ordine specială în afara aceleia arătate de textele consultate, „sentințele“ enunțate pot fi concretizate rezumativ în modul următor: după Solon din Athena, guvernarea perfectă este aceea care se constată în orașul în care insulta unui cetățean ar fi simțită de toți ceilalți; după Bias din Priene, unde legea ocupă locul tiranului; după Thales din Milet, unde domnește egalitatea abundenței; după Pittacus din Mitilene, unde omul onest conduce și nici odată cel rău; după Clobule din Lindos, unde temerea de remușcare este mai puternică decât legea; după Chilon din Lacedemonia, unde legea vorbește în locul oratorului; — și în fine, după Periandru din Corinth, unde domnește aristocrația.

Variat în aparență, punctul de plecare al fiecărui dintre cei șapte înțelepți, tinde totuși către sfera încojurătoare a punctului convergent, sferă în care cele două elemente: echitate și moralitate, se combină omogen și armonios. Desigur că interesante ar fi și explicațiunile convenite fiecăruia, în parte, din aceste principii, dar spațiul restrâns al cercetărilor, sub acest aspect, conduce la o sinteză enunclativă în care să se recunoască însemnătatea celor două elemente mui sus amintite: echitate și moralitate, ca singurele cari au putut constitui și pot și astăzi încă, fi îndreptarul unei guvernări, chiar dacă contemporaneitatea prin formule nedecise, și mai puțin considerate controlate, ar propune soluțiuni cari în aparență prezintă adevăruri în mod greșit denumite „sociologice“.

Din această însușire de doctrine, cu titlu empliicator, trebuie reținut un amănunt: acel mai sus schițat.

Un cod penal contimporan trebuie — ca și oricare alt cod — să conțină în complexitatea pe care o pre-

zintă, extrasul transformat în decursul vremurilor, al aceluiaș principiu universal, rezultat din contopirea celor două elemente: echitate și moralitate, completat bine înțeles cu alte două elemente, tot atât de însemnate: progres și siguranță.

Dacă un cod penal cuprinde toate aceste elemente, dar totuși prilejuiește un refuz din partea colectivității, prin însăși această împrejurare, scopul final este atins: înseamnă că nivelul scăzut al moralității și echității publice este izbit, colectivitatea suferind prin constrângerea la care este supusă în vederea părăsirii vechiului nivel scăzut și ridicarea sa la un altul mai sus, de unde să înceapă normala dezvoltare progresivă, atât de necesară pentru afirmarea unei realizări de necontestat în ceea ce privește ascensiunea pe care trebuie să o aibe neapărat un popor în desfășurarea existenței sale, ca și a evenimentelor istorice. Aducându-se acest adevăr în discuțiune, se constată, că făuritorul unei dispozițiuni legale, adică legiuitorul consacrandu-se muncii menite să combine un tot armonic din toate elementele mai sus enumerate și cu forme speciale, trebuie să cunoască spiritul poporului său, ca și spiritul altor popoare, ținând seamă de necesitatea studiilor comparative, în vederea unui cât mai bun rezultat.

Intrebuițând o formulă obișnuită astăzi, se poate spune că un legiuitor trebuie să fie un expert în psihologia popoarelor, să cunoască, adică, temperamentul resurselor naționale, caracterul și spiritul general de înțelegere al activității, să dea dovadă că este desbrăcat de orice urmă a aceluiaș temperament, caracter, sau spirit, în vedere că el urmează să fie acela care cu totul obiectiv stăvilește sau dă liber curs unor anumite inclinațiuni ale poporului său, căci în domeniul pasiunilor, al inclinațiilor, și al tendințelor, a simți nu înseamnă a cunoaște, spre deosebire de adevărul principiului, că a simți înseamnă a nu cunoaște, adică a nu fi obiectiv, iar cunoașterea cere ca condițiune esențială indiferența, neparticiparea.

Se cere deci unui bun legiuitor o cunoaștere cât mai mare, spre a nu spune extraordinară, a inclinațiilor de orice fel. particulare și generale, ale poporului său, și întrecându-le, să le domine, deoarece greaua sa misiune constă în a le satisface în parte, după cum tot în parte a le combate.

De ce această atitudine, în aparență, mediatoare? : a satisface în parte, în parte a combate.

Firul conducător al ideii care se urmărește în îndeplinirea misiunii indică satisfacerea numai în parte, ca și combaterea tot numai în parte, pentru că, în afară de considerațiunea tratării psihologicește a spiritului unei colectivități, ca și acela al unui individ, o lege care ar contrazice absolut temperamentul unui popor, ar fi o realizare care ar avea toate calitățile, cu singura defecțiune a inaplicabilității.

Deasemenea, combaterea numai în parte, deoarece o lege pentru o națiune trebuie să fie ceea ce este o normă morală pentru un individ, constrângerea exercitându-se indirect și atenuată în vederea unui re-

zultat salutar, considerând că o lege trebuie să fie o frână contra tendințelor unei colectivități în afirmarea pasiunilor funeste, a veleităților vătămătoare, sau a capriciilor periculoase. Cu alte cuvinte Legea are însărcinarea să combată într'o oarecare măsură inclinațiunile generale naturala ale națiunii.

Moderațiunea, liberată de pasiune, — această virtute atât de lăudată de Cicero, și care este într'adevăr o rară virtute dacă se admite cuvântul în sensul său complet, înțelegându-se prin aceasta echilibrul inimei și al spiritului, — trebuie să constituie chiar însuși fondul intelectual al unui legiuitor, și în acest caz este evident că, în mecanismul vital al unei colectivități, el devine pentru popor, ceea ce este conștiința pentru individ,

Experiențele zilnice stabilesc însă că nimic mai anevoios pentru om, decât a se apăra contra pasiunilor; nimic mai anevoios pentru legiuitor, decât a se apăra contra tendințelor colectivității, rămânând în afară inclinațiilor ei, — astfel încât una din calitățile indispensabile unui legiuitor este prudența în schimbarea legilor existente, legea neavând autoritate decât atunci când prezintă o vechime, sau se înglobează în una din cele două ipoteze: sau legea este o simplă normă introdusă în lege, ea având autoritate de ordin moral încă din momentul apariției ei, pentru că ea beneficiază de toată vechimea obiceiului din care s'a născut; sau legea nu este un obicei, o normă introdusă în lege, ci din contră ea contrazice norma obiceiului, și în acest din urmă caz, spre a avea autoritate trebuie ca prin scurgerea timpului să devină un obicei, o normă comună moralitate, și echitate.

Nimeni nu va avea tăria să conteste — credem adevărul principiului că în acțiunea de înlocuirea vechilor legi cu altele noi, se impune o extremă circumspecție, dezvoltate cunoștinși, și o puternică capacitate de înțelegere sufletească a colectivității.

Prin aceasta nu înseamnă însă că trebuiesc în virtutea acestui principiu, menținute texte vechi cu putere de aplicabilitate, fără a se proceda, ori de câte ori nevoia o cere, la înlocuirea lor cu altele mai noi. Chiar autori antici, de necontestată valoare, cum spre pildă a fost Aristotel, a avut în vedere mai în totdeauna aceeași normă călăuzitoare în desăvârșirea legislațiunilor timpurilor astăzi îndepărtate.

„Este evident că anumite legi trebuiesc schimbate, la anumite epoci; aceasta însă cere multă circumspecție, deoarece, în vreme ce profitul este prea puțin însemnat, este periculos a obișnui cetățenii cu schimbarea ușoară a legilor. Este mult mai bine a lăsa să subziste câteva erori din partea legislatorului și magistraților. Va fi mai mic profitul de a schimba legile decât pericolul obișnuinței de a nu da ascultare hotărârilor judecătorești“, — a scris între altele mai sus citatul cărturar.

Că legea este astăzi aplicată efemeră că, inconstanța și posibilitatea de a o schimba, ca și obișnuința cetățenilor de a nu mai da aceeași ascultare hotărârilor judecătorești, sunt realități, constituiesc un adevăr de

necombătut, pe care juriștii contemporani ar trebui să-l adâncească, să-i studieze cauzele, și observând în același timp efectele, să indice legiuitorului remediile pentru îndreptarea aceluia rău, arătând posibilitățile cu cei mai mulți sorți de izbândă, în minimum de timp și cu minimum de sacrificii economice și financiare. În ceea ce privește însă sacrificiile de natură morală, intelectuală, sau izvorite dintr'un sentiment de mândrie națională, ele nici nu ar trebui să constituie pentru legiuitor, vre-un moment măcar, o problemă de rezolvat, urmând ca ele să fie făcute fără nici o precupețire și învăluită într'o modestie caracteristică marilor înfăptuitori.

În general, se poate afirma, despre constructivismul legislativ mondial, că legile actuale sunt legi de circumstanță, ceea ce niciodată nu ar trebui să existe. Noul legi se înmulțesc, în raport de accidentele atmosferice, în raport de incidentele politice, zi de zi.— Nu sunt pasiunile populare, acelea pe cari legile le reprimă, sau le pedepsește; din contră, sunt pasiuni populare a căror expresiune este însăși legea deoarece legile sunt o serie de măsuri aparținând unor partide, contra celorlalte, asemenea ca într'un adevărat război, cele propuse fiind bătăliile, pe când, cele votate fiind considerate drept victorii.

Mai mult decât oricare alt cod: comercial, civil etc., un cod penal, privind în mod exclusiv și restrâns elementele: moralitate, echitate, ordine publică, — trebuie să conțină și să aibă o sferă de paradoxală constructivitate: de o duritate indeformabilă în aplicarea și sancționarea delictelor; o elasticitate perfectă în raport de timp, cu privire la posibilitățile de încadrarea faptelor penale în raport de mersul normal al dezvoltării unei societăți.

Un cod penal nu trebuie să fie un „cod de serie“, fabricațiunea uzinei de legi, care confecționează nouă-tăți legislative.

Un cod penal trebuie să fie rezultatul unei îndelungate observațiuni a faptelor penale, coroborată cu o profundă analiză psihologică a colectivității, și să nu fie o lege de circumstanță, căci într'un asemenea caz, în infrastructura pură juridică o lege de circumstanță fiind considerată în drept un decret, o atare lege îndepărtându-se de punctul de plecare, pierde în același timp, scopul final.

Acolo unde într'adevăr legea guvernează, nu sunt decât prea puține cazuri de încadrat în texte penale — dacă nu chiar de loc —; cetățenii sunt adevărați păzitori ai respectului dreptului, moralei și echității; iar acolo unde legea și-a pierdut autoritatea, fie că nu se aplică, fie că nu este respectată, este inutilă schimbarea textelor de lege, pentru că cele noi, ca și cele vechi, vor fi tot atât de puțin aplicate, și tot atât de puțin respectate, sau chiar mai puțin.

Nu există ordine publică acolo unde legile nu domnesc.

În sociologia juridică naște însă asemenea o confuziune datorită neatenției interpretării noțiunii „lege“ de către sociologii celor două atât de îndepărtate epoci: antică și modernă.

Spre diferență de cei moderni, anticii, înțelegând prin aceasta pe sociologii acelei epoci, interpretau noțiunea „lege“ în sensul unei norme generale cu ajutorul căreia o societate, în întregimea ei, era apărată în mod continuu înăuntru, ca și în afară, prin autoritatea, siguranța, și continuitatea acelei norme, — în vreme ce un sociolog modern exprimând aceeași noțiune, înțelege prin aceasta expresiunea voinței naționale, deci generale, la o dată fixă, și într'un loc determinat. — Este tocmai diferența între conservatorism și ideologie contemporană.

Privită sub acest aspect, noțiunea „lege“, rămâne în afară oricărei discuțiuni că un cod penal trebuie să fie de natură conservatorie, cu alte cuvinte, să conțină norme fundamentale, verificate și aplicabile în orice moment, nu numai la o dată fixă și într'un loc determinat, indiferent de împrejurările zilnice, prezentând în același timp posibilitatea unei cât mai perfecte adaptări la spețele ivite. Trebuie să conțină, sintetic exprimat același principiu, o morală continuă, — pentru că în ultimă analiză, cele două extreme: severitatea ca și îngăduința omenească își găsesc obârșia în sentimente și impresiabilitate, ceea ce nu este permis unei norme de drept.

Auguste Comte, prin prizma școalei pozitivistice, privind chestiunea a ajuns la convingerea că popoarelor li se cuvine o legislațiune construită pe baza specificului național și a unui moral superior, descătușat de orice tendințe.

Pentru a putea însă ajunge la asemenea rezultate, este fără îndoială necesar a ridica constructivismul legislativ la rangul de artă și știință, în același timp.

Pentru a putea ajunge la rezultate satisfăcătoare este necesar a stabili ca factor constant principiul de echitate iuridică și morală socială, în vederea asigurării unei juste repartiții în organizarea complexă a societății actuale. Sunt necesare cercetări continue, sacrificii și eforturi de înaltă capacitate, pentru ca prin desființarea dispozițiilor fără efect, sau corectarea lor, introducerea altora din legislațiile străine existente — numai în stricta măsură a utilului — să se ajungă la perfectarea sistemului de constructivism legal.

Pentru rezultate concrete și progresive, cari în mod constant să aibă același nivel cu dezvoltarea normală a unei colectivități, sunt necesare apropiieri cât mai mari de evoluția acestei colectivități, deoarece simple redactări, opera unor doctrinari idealști, nu pot avea drept rezultat decât texte fără putere de aplicabilitate și existență.

Noul cod penal, lăsat pe un plan cu totul apărât de orice discuțiune critică — rămânând ca numai aplicarea în timp a dispozițiilor statornice să poată face verificarea categorică a instituțiilor de drept create — este, necontestat, o operă de vădit interes național și juridic, menită să devină în viitor baza cercetărilor în vederea perfectării legislațiunii penale naționale.

Emanoil Brăneanu
Avocat

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II

Audiența de la 31 Ianuarie 1936

Președinția D-lui N. Stănilă, consilier

Percepția Sămniciul Mare cu Prima Casă de Păstrare

IMPOZIT— PERCEPERE— URMĂRIRE MOBILIARĂ— CĂI DE ATAC—
COMPETINȚA ADMINISTRATORILOR FINANCIARI. — ART. 38 DIN
LEGEA DE PERCEPEREA ȘI URMĂRIREA VENITURILOR PUBLICE.

Față cu prevederea expresă a art. 38 din legea de percepere și urmărirea veniturilor publice, care autoriză pe administratorii financiari și numai pe ei cu introducerea procedurii de urmărire mobilă, urmează că numai dâșii pot uza de căile de atac acordate în această materie iar nu și organele subalterne.

No. 103. — Respins recursul făcut de Percepția circ. Sămniciul Mare în contra încheerii cu No. 6678/934 a Tribunalului Timiș-Torontal S. III-a în proces cu Prima Casă de Păstrare

Curtea deliberând,

Asupra admisibilității recursului de față.

Având în vedere în fapt că, în cauza de execuție mobilă pornită de creditorul urmăritor Zoltan Boer scriindu-se prin încheerea No. 4999/1934 a judecătorei de ocol Sămniciul Mare ca privilegiată o creanță de 52310 lei a fiscoi, reprezentând impozite restante, Percepția Circumscripției Sămniciul Mare, face apel pentru motivul că, nu s'a seriat suma de 405.073 lei, cum se ceruse, că, Tribunalul Timiș-Torontal, respingând ca nemotivat apelul, prin încheerea No. 6678/1934 împotriva acestei hotărâri Percepția de mai sus a introdus recursul de față.

Considerând că, cu privire la urmărirea imobiliară pornită în scopul încasării impozitelor art. 38 din legea de percepere și urmărirea veniturilor publice, dispune că vânzarea imobilelor de orice natură ale debitorului sau ale garantului se face prin mijlocirea instanțelor competente, în urma cererii administrației de încasări și plăți.

Considerând că, față cu prevederea expresă a legii care autoriză pe administratorii financiari și numai pe ei cu introducerea procedurii de urmărire mobilă, urmează în mod just că numai dâșii vor putea să uzeze de căile de atac acordate în această materie, neputându-se admite acest drept și unor organe subalterne din moment ce nu sunt autorizați de a pune în curgere însăși procedura pentru urmărirea imobiliară.

Că deci, în speța recursul de față nefiind declarat de administratorul financiar respectiv, ci de un receptor care după cum s'a artătat nu este autorizat de a-l introduce, recursul cată a se respinge ca făcut de o persoană fără calitate și deci inadmisibil cu 1000 lei cheltueli de judecată apreciate de Curte.

Pentru aceste motive respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. IV.

Audiența de la 28 Septembrie 1936

Președinția D-lui Ioan Botez, consilier

George Litman și aiții cu Ministerul Public

JOCURI DE NOROC. — INTERZICEREA LOR. — LEGEA DIN 8 APRILIE
1936. — DELICT. — EXISTENȚA LUI. — ELEMENTUL INTENȚIONAL.

Penalitatea edictată prin aliniatul 2 al articolului unic al legii din 8 Aprilie 1936,

pentru interzicerea jocurilor de noroc, fiind de 6 luni până la un an, infracțiunea prevăzută de acest text de lege nu poate fi o contravențiune, cuvântul, contravenție neputând lua alt înțeles decât că cel ce calcă legea, săvârșește un delict, pentru a cărei ființă însă, este indispensabil elementul intențional.

Nr 1215. — Admis apelul făcut de inculpații George Litman, N. B. Mangăru și Emanoil Ștefanov, în contra sentinței corecționale cu No. 2414/936 a Trib. Prahova S. IV în proces cu Ministerul Public, al cărui apel este respins.

Curtea în majoritate în ce privește considerentele.

Asupra apelului făcut de dl Prim-Procuror al Trib. Prahova și de inculpatul George Litman, N. B. Mangăru și Emanoil Ștefanov în contra sentinței comerciale No. 2414/936 a Trib. Prahova secția VI a prin care inculpații apelanți au fost condamnați la câte una lună închisoare corecțională și primii doi la câte 250.000 (două sute cincizeci mii) iar al treilea la 50.000 (cincizeci mii) lei amendă în folosul Statului pe baza art. unic din legea dela 8 Aprilie 1936.

Văzând actele și lucrările din dosar, ascultând pe dl. procuror general în susțineri și pe inculpați în apărare.

Considerând că din toate acestea rezultă că în fapt lucrurile se prezintă astfel; în urma votării legii din 8 Aprilie 1936 care interzice jocurile de noroc, Ministerul de Justiție a dat o circulară Parchetelor și acestea organelor administrative în subordine, pentru interzicerea jocurilor. O primă descindere făcută de Poliția orașului Sinaia la Cazinoul din această localitate la 11 Aprilie 1936, punând pe reprezentanții Hotelurilor și Cazinoului din Sinaia în situația de a da autorităților explicații ce s'au părut plauzibile acestora, nu s'a mai pășit la închiderea Cazinoului de organele administrative.

Inițiativa luată de îndată de acești reprezentanți de a se adresa Justiției la 10 Aprilie 1936 pentru a obține pe calea procedurii grațioase, constatarea îndreptățirii lor de a ține deschis cazinoul și de a stabili neaplicarea legii din 8 Aprilie 1936, care a condus la menținerea de către Justiție a drepturilor afirmate de reprezentanții Societății. Câteva zile în urmă la 17 Aprilie 1936 Primul Procuror al Trib. Prahova, ca urmare circularei Ministerului de Justiție pășește la închiderea Cazinoului cum și la cercetarea și trimiterea în judecată a acestor reprezentanți și anume: N. Badea Mangăru și G. Litman administratori delegați și M. Ștefanov procurist pentru călcarea dispozițiunii legii din 8 Aprilie 1936, Tribunalul Prahova condamnându-i la pedepsele arătate mai sus, se face apel de inculpați cât și de Primul Procuror care cere majorarea pedepsei.

Considerând că pe primul plan al discuției se pune chestiunea dacă sunt unite elementele constitutive ale delictului creat și pedepsit de legea din 1936.

Că în fapt din declarațiile inculpaților înaintea Procurorului Tribunalului Prahova, a martorilor audiați

Abstandor, Solo G. Pribegeanu și I. Boeru, din constatările făcute de șeful Poliției locale la 11 și 12 Aprilie 1936, se constată că în adevăr Cazinoul era deschis și că se juca. Că e tot atât de necontestat ca în caz de culpă, răspunderea revine organelor de conducere ale societății și care sunt apelanții de mai sus.

Că însă lipsește un element constitutiv al delictului fără de care nu poate avea loc aplicarea al 2 al. art. unic al legii din 8 Aprilie 1936 și anume elementul intențional.

Că dat fiind gravitatea pedepsei, închisoarea de 6 luni la un an, infracțiunea prevăzută de acest text nu e contravenții cuvântul „Contravenție” neputând lua alt înțeles decât că cei ce calcă legea săvârșesc un delict, pentru a cărei ființă e indispensabilă intenția.

Că devreme ce însăși instanțele judecătorești sesizate de inculpați pe calea procedurii grațioase, și făcând o amplă discuție a drepturilor de care se prevalaseră, statuase admitând temenicia drepturilor lor la 8 Aprilie, de vreme ce instanțele de apel nu suspendase executarea jurnalului dela 8 Aprilie, de vreme ce organele administrative impresionate pregăteau să execute dispoziția Ministerului de Justiție transmisă prin Parchet, desigur că inculpații al căror punct de vedere căpătase temporar măcar, o consacrare judecătorească, erau îndreptățiți să susțină cu tărie drepturile afirmate și să se dea curs hotărâre ce le afirmase — continuând a ține deschis Cazinoul.

Că astfel fiind lucrurile nu se poate spune că au călcat cu știință și rea credință dispozițiunile legii din 8 Aprilie 1936. Elementul intențional lipsind cu totul.

Că nu e nevoie a recurge la reconstituiri și ipoteze pentru a-i determina cadența — lipsa sa rezultând direct și nemijlocit dintr'o stare nu numai de fapt ci și de drept consacrată chiar de Tribunalul Prahova

Având în vedere că pentru a învedera și mai mult lipsa elementului intențional, cercetând temenicia dreptului, pe care se sprijină inculpații se constată că în succesiunea legilor ce au reglementat materia jocurilor de noroc, trebuie să reținem că în afara dispozițiilor din codul penal articolul 350, avem două legi din 1916 și 1925, care interzic formal jocurile de noroc. Că ulterior în 1929, a intervenit o lege a jocurilor de cărți și de noroc în stațiunile climaterice și balneare, care interzicându-le în principiu, le autoriză totuși excepțional pentru stațiunile climaterice și le condiționau de autorizarea consiliului de Miniștri.

Că o altă lege din 1930, menținând principiul interdicției jocurilor menține excepția introdusă prin legea din 1929, și o extinde și la alte stațiuni în afară de Sinaia și Slănic, afirmând în ceea ce privește Sinaia, prerogativa anterioară acordată acesteia, în sensul că nu Consiliul de Miniștri ca în legea din 1929, nici Ministerul Sănătății pentru celelalte stațiuni autorizate prin această lege din 1930 dau autorizare, ci ea se stabilește pentru Sinaia, pe o cale de concesiune dată direct de Eforia Spitalelor Civile.

Că paralel cu dispoziția de lege menționată, a survenit publicarea unui caet de sarcini a concesiunii dată de Eforie în Aprilie 1930, deci anterior lezei care este din 25 Iunie 1935, și a unui Decret Regal din 30 Iunie 1930, dat pe baza lezei menționată, care confirmă jurnalul Consiliului din 23 Iulie 1930, și după care Ministerul Sănătății, confirmă licitația și concesiunea făcută de Eforia Spitalelor Civile, societății Hotelurilor și cazinoului din Sinaia.

Că astfel această concesiune scutită de aprobarea Ministerului Sănătății, și făcută direct de către Eforie, stabilește concomitent cu legea din 1930, pe baza ei, dar nu numai prin faptul acestei legi, ci și de sine stătător și contractual drepturile societății concesiunare.

Că în urmă a survenit o altă lege din 1935, care menține pe de o parte principiul interdicției, lărgind însă excepțiunile introduse în 1929, și sporite în 1930, atât ca număr de stațiuni în care ele se aminateau, anulând autorizațiile date definitiv și provizor în afară de aceste stațiuni nu creind, ci confirmând încă odată ceea ce era deja perfect stabilit prin legea din 1930, valabilitatea concesiunilor, nu autorizațiunile date stațiunilor avantajate în 1930, adică în primul rând pentru Sinaia.

Că legea din 1935, a lăsat prin art. 11, să ființeze toate dispozițiunile lezei anterioare necontrarii, printre care cele din legea din 1930, prin care consfințându-se aceleași principii, valabilitatea concesiunii Eforiei, nu poate fi loc la abrogarea lor prin legea ultimă din 1935.

Că deci, legea din 1930, și implicit concesiunea Eforiei, are o existență autonomă, sustrasă vicistudinilor lezei din 1935, cu indoitul sprijin al unei dispozițiuni legale, nemodificate de legea din 1935 și a unei dispoziții contractuale rezidând în actul de concesiune și consacrand drepturi câștigate prin convenția cu Eforia.

Având în vedere că aceasta fiind starea juridică a jocurilor de noroc din stațiunea climaterică Sinaia, la data apariției legii din 8 Aprilie 1936, și întrucât această lege, prin care se interzic toate jocurile de noroc, dispune prin ultimul alineat suprimarea celorlalte articole din legea anterioară pentru reglementarea jocurilor de noroc, fără însă a preciza că prin ea se anulează și dispozițiunile care fuseseră menționate prin această lege și printre care se găsește — după cum s'a arătat mai sus — și respectarea concesiunii jocurilor de noroc din Sinaia, această situațiune a putut să fie interpretată de inculpați în sensul avantajos lor și deci și din acest punct de vedere elementul intențional nu este implicit pentru a li se putea imputa delictul pentru care au fost condamnați de prima instanță, astfel că apelul lor urmează să fie admis și achitați de orice penalitate.

Pentru aceste motive d-nii consilieri Pandele Teodorescu, Cezar Dristoreanu și Alexandru Liciu, sunt de părere ca inculpații să fie achitați, iar d-nii consilieri Ion M. Botez și Constantin Cătuneanu au fost de aceeași părere însă pentru următoarele considerațiuni:

Asupra apelurilor de fața făcute de d-l Prim Procuror al Tribunalului Prahova și de inculpații George Littman, N. B. Mangâru și Emian Stefanov în contra sentinței corecționale Nr. 2414/936, a Trib. Prahova S. IV-a prin care inculpații apelanții fost condamnați la câte una lună închisoare corecțională și primii doi la câte 250.000 (două sute cinci zeci mii) și al treilea la 50.000. (cincizeci mii) amendă în folosul statului pe baza art. unic din legea dela 8 Aprilie 1936.

Având în vedere că din actele și lucrările dela dosar rezultă că inculpații în calitate de concesionari ai jocurilor de noroc dela Cazinoul Sinaia au practicat aceste jocuri în local public dela 11 — 17 Aprilie 1936, când au fost opriți de Parchetul Trib. Prahova, prin închiderea localului.

Având în vedere că în cursul cercetărilor și în fața instanțelor, inculpații s'au apărat în sensul că n'au comis niciun delict deoarece dreptul lor decurge din lege și că în tot cazul le-a lipsit elementul intențional, fără care nu pot fi condamnați.

Având în vedere că legea dela 4 Iulie 1925, oprea fără excepție jocurile de noroc, iar în urmă a fost modificată în favoarea unor anumite localități.

Având în vedere că cercetând situația Cazinoului Sinaia se constată următoarele:

prin art. 2 și 4 al legii din 14 Iulie 1929, art. 1, 2 și 3 al legii din 25 Iunie 1930, art. 1 și 4 al legii din 15 Aprilie 1935, unite cu concesiunea și autorizațiunea cerută de aceste legi, a putut practica jocurile de noroc fără să fie pasibili de nici o contravenție.

Având în vedere că în această situație, i a suprins legea din 8 Aprilie 1936, care după cum rezultă din debaterile parlamentare, în căutarea mijlocului de a soluționa chestiunea, a preferat un text laconic exprimat într'un articol unic, cu următorul cuprins: „Toate jocurile de noroc pe bani de orice natură și sub orice formă sau denumire în care hazardul joacă principalul rol, etc. sunt interzise exceptându-se Ioteria de Stat, și pariurile la cursele de cai” iar în aliniatul ultim spune: „Celelalte articole din legea pentru reglementarea jocurilor de noroc se suprimă.”

Considerând ce din dispoziția acestui text, rezultă categoric și fără posibilitate de îndoială, că această lege nouă de ordine publică, a înțeles să desființeze toate legile anterioare pe care „le suprimă” și toate drepturile de a juca la noroc ori de unde ar decurge și ori cum ar fi dobândite.

Considerând că dacă în aliniatul ultim legea nouă întrebuințează la singular cuvintele „lege anterioară” de aci nu se poate deduce că a lăsat în vigoare celelalte legi dinaintea „legii anterioare”. Spiritul acestei ultime legi a fost să nu mai permită nicăeri nici un joc și pentru a evita înșirarea tuturor legilor a spus, „legea anterioară”, înțelegând legislația anterioară care reglementează materia.

Că dar, față de această voință a ultimului legiuitor, inculpații nu pot continua jocul în baza legii vechi, așa încât acest mijloc de apărare este neîntemeiat.

Considerând că în ce privește intenția — deoarece faptul se socotește delict — urmează a se avea în vedere că inculpații au putut fi încredințați că legile anterioare care le-au creat un regim excepțional sunt încă în vigoare; aceasta pentru că era în curs contractul cu Eforia Spitatelor Civile, pentru că avizul Consiliului legislativ din 24 Februarie 1936, asupra ultimei legi socotea că li s'ar atinge drepturi patrimoniale câștigate și pentru că trib. Prahova, cu jurnalul Nr. 4335 din 10 Aprilie 1936 în vigoare pe atunci, rezolvase chestiunea în favoarea lor.

Că această bună credință n'ar putea fi înlăturată pe descinderea Poliției Sinaia, fiindcă ea a avut loc la 11 Aprilie 1936, iar jurnalul trib. s'a dat la 10

Aprilie 1936, după cum se prevede chiar în procesul verbal al Poliției.

Considerând că fața de acestea, socotim că apelanții s'au putut găsi într'o eroare de interpretare, datorită căreia, la două zile după apariția legii, erau încredințați ca le-a mai rămas dreptul la joc.

Că în asemenea împrejurare, intenția delictuoasă care este un element constitutiv al infracțiunii lipsește, așa încât acest mijloc de apărare este întemeiat urmând ca sentința atacată să fie reformată și inculpații să fie achitați de orice penalitate.

Având în vedere că pentru acelea și considerațiuni apelul Parchetului de Prahova pentru majorarea pedepselor urmează a fi respins.

Pentru aceste motive admite apelul inculpaților.
Semnații, *I. Botez, P. Teodorescu, Cesar Dristoreanu, C. Cătuneanu, Alex. Liciu.*

TRIBUNALUL ILFOV S. DE NOTARIAT

Audiența de la 24 Septembrie 1936

Președinția D lui G. Cerban, judecător

Reghina Aronovici cu Ida Aronovici

SUCCESIUNE — LEGATAR UNIVERSAL — PLATA DATORILOR TESTATORULUI — ART. 716 ȘI 717 COD. CIVIL ART. 702 ȘI 705 PR. CIVILĂ.

Din moment ce legatarul universal a făcut un inventar la intrarea în posesiune a bunurilor legate — fără a fi necesar ca acesta să fie însoțit și de o declarație de acceptarea legatului sub beneficiu de inventar — el nu poate fi în nici un caz răspunzător de datoriile testatorului, decât în limitele legatului și aceasta chiar dacă ar fi făcut acte de dispozițiune asupra averii succesoriale; spre deosebire de erede, care într'o asemenea situațiune, cel puțin în cazul în care este vorba de bunuri nemișcătoare, va fi de căzut din beneficiul inventarului, socotindu-se moștenitor pur și simplu și fiind deci ținut de plata datoriilor chiar peste valoarea bunurilor creditare.

No. 872 — Admise contestațiile făcute de către Reghina Aronovici în contra ordonanțelor de poprire cu No. 19524 și 19525 1936 în proces cu Ida Aronovici, cu Soc. de Asigurare „Generală” și Societatea „Victoria” din Berlin.

Tribunalul,

Asupra contestațiilor făcute de Reghina Aronovici din București Str. Miraslău Nr. 15, cu petițiile înreg. la Nr. 71636 și 71636/935 în contra ordonanțelor de poprire Nr. 19525 și 19524/936 date de Președintele acestui Tribunal.

Având în vedere concluziunile orale și notele scrise depuse de părți precum și actele dosarului cauzei.

Considerând ca din toate acestea se stabilește în fapt următoarele:

Intimata Ida Aronovici a chemat în judecata pe contestatoarea spre a se vedea obligată la plata sumei de lei 105.000. — în calitate de pretinsa succesoare universală a defunctului său soț Herman Aronovici pe care l-ar fi împrumutat cu suma de lei 100.000. — conform bonului cu data de 1 Ianuarie 1936, depus în copie la dosar. Pe baza acțiunii intentată a cerut și a obținut înființarea a două propriiri, una în mâinile Soc. de Asigurare „Victoria din Berlin”, direcțiunea pentru România, iar alta în mâinile Soc. de Asigurare „Generală” din București, ambele asupra sumelor ce aceste Societăți au de dat contestatoarei

pe temeiul polițelor de Asigurare asupra vieții Nr. 129.2011 și 79428, contractate de defunctul H. Aro-novici în favoarea sa.

În contra acestei popriri, s'au introdus contestațiile de față, care s'au conexasat fiind în strânsă legătură, și prin cari se cere anularea ziselor popriri pe considerațiunea că, creanța în virtutea căreia aceste popriri s'au înființat fiind contractate de defunct ca debitor, ea poate fi realizată numai prin urmărirea activului succesoral și nu prin aceea a menționatei polițe de asigurare cari, conform dispoz. art. art. 477 cot. com. și legii contractelor de asigurare, aparțin exclusiv contestatoarei, că personal nu ar avea vre-un raport juridic cu intimata.

Cu ocazia desbaterilor orale din instanță, după cum rezulta din notele scrise depuse, părțile au fost de acord că contestatoarea a fost instituită de către defunctul său soț, legatară universală și la stăruința dănei s'a întocmit și inventarul averii succesorale, ceea ce de altfel rezultă și din actele dosarului.

În combaterea contestațiilor însă intimata a susținut ca, contestatoarea nefăcând o declarație expresă de acceptarea succesiunii sub beneficiu de inventar iar pe de altă parte, după cum ar rezultă din răspunsurile date fa interogatorului ce i s'a luat în instanță, făcând acte de dispoziție asupra averii succesorale prin vânzări de lucruri mobile din succesiune, încasări de creanțe, și folosirea în interes personal a imobilului rămas dela defunct, pe de o parte ar fi acceptat tacit succesiunea iar pe de altă parte săvârșind o confuzie a patrimoniului sau cu acel al succesiunii, această acceptare, nu ar putea fi decât pură și simplă, contestatoarea fiind decăzută din beneficiul inventarului potrivit dispoz. art. 716. comb. cu 711 cod. civ. și prin urmare trebuind a fi obligată la plata datoriilor defunctului chiar „ultra vires successionis” ca din averea sa proprie.

Având în vedere prin urmare ca chestiunile cari se pun în cauză sunt: 1) Dacă contestatoarea poate fi considerată că a acceptat legatul ce i s'a lăsat, și 2) în caz afirmativ dacă, față de împrejurările de fapt ale cauzei, poate fi considerată ca decăzută din beneficiul inventarului și deci ținută de datoriile testamentului chiar peste limitele drepturilor sale succesorale.

Având în vedere, în ce privește prima chestiune că este incontestabil ca, contestatoarea, după cum singura a recunoscut la interogatorului luat în instanță, vânzând lucrurile mobile din succesiune, fără autorizarea Tribunalului și fără formele legiuite pentru vânzările publice, astfel cum dispune art. 716 cod. civ. și 702 pr. civ., privitor la erede dar, aplicabile prin analogie și legatarului universal; încasând creanțe, fără a consemna contra valoarea lor și folosindu-se în interes personal de imobilul succesoral, a făcut acte de acceptare tacita a legatului, întrucât nu se poate concepe ca cineva să facă atari operațiuni, decât numai dacă se consideră stăpân al bunurilor succesorale.

Considerând însă în ce privește cea de a doua chestiune că deși trebuie considerată că a acceptat tacit legatul, contestatoarea nu poate fi ținută totuși de plata datoriilor defunctului decât „intra vires hereditates” adică în limitele drepturilor sale succesorale.

Având în vedere într'adevăr ca contestatoarea nu este o moștenitoare, ci o legatară universală.

Ca prin urmare, ea nu este continuatoarea personalității defunctului, ci numai o succesoare la bunurile acestuia.

Ca spre deosebire de erede care în calitate de

continuator al personalității lui de decujus este în principiu ținut de toate obligațiunile acestuia, chiar peste partea sa hereditară, afară de cazul când a făcut declarațiunea expresă de acceptarea succesiunii sub beneficiu de inventar, din contra legatarul universal, potrivit dispoz. art. 897 cod. civ., nu poate fi ținut în principiu de plaia datorilor testatorului decât în limitele drepturilor sale, cu condițiunea de a fi făcut un inventar la intrarea în posesiunea bunurilor legate, fără a fi necesar, ca acesta să fie însoțit de vre-o declarație de acceptarea legatului sub beneficiu de inventar.

Că însă odată această obligațiune satisfăcută el nu poate fi în nici un caz răspunzător de datoriile testatorului, decât în limitele legatului (V. Hamangiu, Rosetti-Bălănescu, Baicoianu, Tratat de drept civil român, d. 1928 vol. II. No. 1372 pag. 921 și urm. M. Cantacuzino, Elementele dreptului civil d. 1921 No. 485 pag. 366) și eceasta chiar dacă ar fi făcut acte de dispozițiune asupra averii succesorale, spre deosebire de erede care într'o asemenea situațiune, cel puțin în cazul în care este vorba de bunuri nemiscătoare, potrivit dispoz. art. 717 cod. civ. combinat eu 705 pr. civ. va fi decăzut din beneficiul inventarului, socotindu-se moștenitor pur și simplu și fiind deci ținut de plata datoriilor chiar pentru valoarea bunurilor ereditate.

Având în vedere prin urmare că, contestatoarea fiind o legatară numai și nu o moștenitoare, este eronat ca problema să fie discutată, cum a făcut intimata, pe baza dispozițiilor de lege și principiilor din materia succesiunilor „abintestat” și anume art. 711 și 716 cod. civ. și este inutil a se intra în examinarea controversei, specifică acestei materii, dacă și înstrăinarea lucrurilor mobile ca și a bunurilor nemiscătoare ale succesiunii atrage decăderea din beneficiul inventarului.

Că din contra în speță, data fiind calitatea contestatoarei, urmează a se avea în vedere și a se explica exclusiv dispoz. art. 897 cod. civ. conform căroră legatarul universal prin simpla facere a unui inventar al bunurilor ce compune legatul nu va putea fi obligat să plătească debitele succesiunii decât în limitele valorii acestui legat.

Că astfel fiind, contestatoarea nefiind nici debitoare personală a intimatei și neputând fi nici ținută de datoriile defunctului asupra bunurilor sale proprii, iar polițele de asigurare poprite în cauza aparținându-i personal, conform principiilor în materie de asigurare rezultă ca popririle ordonate în cauză s'au înființat asupra unor valori străine de patrimoniul debitorului și deci ele cată a fi anulate prin admiterea contestațiilor.

Văzând că cererea de cheltuieli de judecată asupra căroră apreciind le fixează la suma de lei 1.000.

Pentru aceste motive redactate de domnul judecător G. Al. Cerban, admite.

Semnați: G. Cerban, M. Drutzu.

Aflăm că seria de studii asupra

Primilor - Prezenți ai Curții de Casație

datorită D-lui Constantin Prodan, procuror la Curtea de Apel din București și care a văzut lumina în revista noastră, — a fost pusă sub tipar și va apare în volum în cursul lunii viitoare.